

Examenul național de bacalaureat 2024
Proba E. a)
Limba și literatura română
15 ianuarie 2024

Simulare

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Vineri, 27 decembrie

Am redeschis „dosarul” mamei. Din recitirea și a ultimelor cărți poștale, redescopăr că i se propusese „târgul” (să mă las de activitatea mea), reiterat în spitalul închisorii, unde preferase să moară decât să-mi scrie câteva rânduri prin care m-aș fi angajat să fiu agenta lor în schimbul eliberării ei. Evident, atunci, înainte de arestare, nu i-au propus târgul direct ca în închisoare, dar au lăsat-o să înțeleagă, destul de insistent ca să-mi lanseze acest avertisment de ultim moment. După ce am descifrat (totul era codat și uitasem formulele) câteva scrisori și cărți poștale, n-am mai fost în stare de nimic toată seara. Nu s-a cicatrizat. (1990)

Miercuri, 6 septembrie

O lectură și aberantă, și pasionantă: *Cartea Mamei* de Albert Cohen, în traducerea Irinei Mavrodin. Aberantă deoarece nu mi-a fost nicicând dat să citesc o traducere din franceză în română. Plecând în grabă, am luat însă primul volum la îndemână. Am simțit de-a lungul lecturii o constantă stinghereală. Pasionantă totuși această lectură. E tonul fățiș liric pe care mi l-aș fi dorit pentru a scrie despre mama. Mi-era, mi-era frică de el, deoarece rezultatul ar semăna cu o ploaie de lacrimi. Albert Cohen își poate permite așa ceva deoarece dimensiunea lirică este dezlănțuită la el de fapte mărunte, la limită duios-ridicole, pentru că mama lui e o „antieroină”. Felul cum îl îngrijea sau îi pregătea dulcele stă parcă în contrapunct cu delirul admirației. Dar eu am de ce s-o admir pe mama, nu doar pe intelectuala care a fost, dar și pe eroina care a devenit în închisoare, refuzând cu prețul vieții să dea Securității armele (o scrisoare către mine) pentru a mă șantaja. Atunci și acolo, mama m-a născut a doua oară. După ce-mi dăduse viața, mi-a dăruit și libertatea de a mă comporta după firea mea, fără a avea de ales între sinucidere și a fi unealta „lor”. Or cum să găsec cuvintele pentru a o descrie pe mama fără a cădea în clișeele sublime? Trebuie probabil să ai geniu, iar eu n-am nici măcar talent. Cel puțin nu destul pentru a rivaliza cu un astfel de Model. Totuși o singură carte aș fi vrut să scriu: tocmai *Cartea Mamei*. (1995)

Monica Lovinescu, *Jurnal esențial 1981-2002*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al cuvântului *târgul* și al secvenței *după firea mea*. **6 puncte**
2. Menționează numele celei care a tradus din limba franceză *Cartea Mamei*, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează care este tonul pe care și l-ar fi dorit Monica Lovinescu pentru a scrie despre mama ei, justificându-ți răspunsul cu o secvență reprezentativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care autoarea consideră că mama ei a născut-o pentru a doua oară, refuzând să dea Securității o scrisoare către ea. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30–50 de cuvinte, imaginea mamei Monicăi Lovinescu, evocată la nivelul fragmentului. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă modelul demnității materne este determinant în formarea viitorului adult, raportându-te atât la informațiile extrase din textul dat, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

-formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

-utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul de mai jos.

La sfârșitul verii am plecat la mare.

Viața, mi-a zis M. într-o seară, devine la un moment dat ca marea din august-septembrie. Știam ce vrea să spună, văzuserăm de atâtea ori plaja acoperită de lumina sleită ca de o carcasă impenetrabilă, răscolită de amintiri încă vii, care se vedeau în urmele de pe nisip, dar goală, vizitată doar de păsările înfometate, care împrăștiau gunoaiile rămase pe plajă, resturile altor zile, ale verii acum trecute. Totuși, mie-mi place marea în septembrie, soarele e mai moale, lumina tăiată nu mai face orele prânzului insuportabile, apa revine la albastrul intens pentru care îmi place Marea Neagră, e agitată, nu băltoaca mizerabilă care devine vara, în plin sezon. Mi-am dorit mereu să-mi petrec o lună întreagă, un septembrie la malul mării, într-unul din satele de pescari, să stau în gazdă la una din familiile alea de oameni pe care-i vezi trecând tăcuți, pășind altfel decât noi, care suntem acolo doar temporar, în casele lor joase, albastre, cu perdele de pânză albă la ferestre.

Andreea Răsuceanu, *Linia Kármán*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare - 1 punct; logica înlănțuirii ideilor - 1 punct; ortografia - 1 punct; punctuația - 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat, aparținând lui Lucian Blaga sau lui Tudor Arghezi.*

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;

– analiza a două elemente de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/ reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere - 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.